

Druhá nedeľa po Narodení Pána 2025 C

AI Počas misijnej animácie o Papue Novej Guiney sa ma ktosi spýtal: „Ako je to so vzdelávaním v PNG?“ Priznal som, že sa vzdelávanie vzmáha, ale že nenahradí životnú múdrosť a rozvážnosť starších generácií, ktoré toto vzdelanie nemajú.

KE Dnes počujeme z knihy Sirachovcovej tieto slová: „Múdrosť sa chváli sama, aj u Boha má česť a uprostred svojho ľudu slávu.“

DI Čnosť múdrosti či rozvážnosti KKC charakterizuje takto: Rozvážnosť je čnosť, ktorá uschopňuje praktický rozum, aby vo všetkých situáciách rozoznával, čo je pre nás **skutočným** dobrom, a volil **správne** prostriedky na jeho vykonanie. Sv. Tomáš Akvinský ju charakterizuje ako správnu normu konania. Rozvážnosť sa nemá zamieňať s bojzlosťou alebo strachom, ani s dvojtvárnosťou, alebo pretvárkou. Volá sa aj „kormidelník čností“, lebo riadi ostatné čnosti tým, že im určuje normu a mieru. Rozvážnosť bezprostredne riadi úsudok svedomia.

PAR Z tejto čnosti rozvážnosti badáme, aká je dôležitá v živote veriaceho človeka. Koľkokrát počujeme, že ten a ten človek koná nerozvážne, kým zasa o druhom tvrdia, že je to rozvážny človek. Rozvážny človek vďaka čnosti rozvážnosti pred každým dôležitým skutkom zvaží, čo chce vlastne urobiť a prečo. Vidíme teda, že oblasťou pôsobnosti tejto činnosti je konkrétny život a jeho stále problémy. V čom teda spočíva čnosť rozvážnosti? Určite to nie je v množstve vedomostí alebo v prešibanosti a šikovnosti, ani v pohotovom a rýchlom myslení. Naopak, ak sme rozvážni, robíme to, čo vedie k vytýčenému cieľu, a zriekame sa toho, čo by nás brzdiло, alebo čo by nám úplne zabránilo dosiahnuť vytýčený cieľ. Rozvážnosť pobáda rozum, aby vyberal a usmerňoval prostriedky, vedúce k poslednému cieľu. A pre kresťana je cieľom jeho života Boh. Kresťanská rozvážnosť nám pomáha uvedomiť si, že jedine on môže byť naším najvyšším Dobrom, za ktorým túžime a ktoré sa usilujeme dosiahnuť. Potom pred každou činnosťou, ktorú chcem konať, alebo pred vynechaním činnosti, pred každým stvoreným dobrom, ktoré chcem dosiahnuť, si kladieme otázku: „Ako mi to pomôže dosiahnuť večný cieľ, Boha? Čo by teraz na mojom mieste robil Ježiš Kristus?“ Je viacero spôsobov, ako získať čnosť rozvážnosti, ale všetky vedú k jednému zdroju a tým je Pán Ježiš. Musíme sa ho dotknúť, stretnúť sa s ním tam, kde je. Rozvážnosť teda môžeme získať niekoľkými spôsobmi:

1, Zo Svätého písma, Posvätej Tradície a z učenia Cirkvi. Správne a dôležité je, aby sme Božie slovo pravidelne čítali a dali sa ním sprevádzať a viesť. V dôvernom styku s ním nájdeme slová, ktoré nás osobitne oslovia a ktoré nám v určitých situáciách budú pomáhať. Kresťan prijíma Božie slovo

od Cirkvi. Cirkev, ako opora pravdy, prijala od apoštolov Kristov slávnostný príkaz ohlasovať spasiteľnú pravdu.

2, Modlitbou. Prvým prostriedkom modlitby je mlčanie. Duše oddané modlitbe milujú ticho. V tichu nechávame prehovoriť Boha skrze Ducha Svätého. Modlitba sa nedá úplne vysvetliť, treba ju prežiť a vtedy ju človek pochopí. Iba tí ľudia, čo sa naučili modliť, vedia, aký je to dar.

3, Osobnou skúsenosťou, alebo sa poradím s inými. Iba nerozvážny človek sa učí na svojich vlastných chybách a nevie sa poučiť zo skúsenosti iných. Vo vede a technike je prax preberania poznatkov a skúsenosti bežná. V duchovnej oblasti, najmä pri nasledovaní Krista, si cudzie skúsenosti osvojujeme z duchovnej literatúry od svätcov alebo pomocou duchovného vedenia.

4, Sebadisciplínou. Tento aspekt sa často zanedbáva alebo podceňuje, a pritom je veľmi dôležitý. Vlastné city, sklony a vášne často získavajú prevahu nad rozumovými schopnosťami, a preto sebadisciplínou ich potrebujeme ovládať a dostať pod kontrolu. Potrebujem znova objaviť krásu života čností. MY Manifestuje to aj tento príbeh. Jedného dňa prišiel k Sokratesovi akýsi rozčúlený chlapík: „Počul si už, Sokrates, čo urobil tvoj priateľ? Musím ti to ihneď povedať.“ „Moment,“ prerušil ho mudrc. „Preosial si to, čo mi chceš povedať, cez tri sitá?“ „Cez tri sitá?“ prekvapene sa opýtal ten človek. „Áno, áno, cez tri sitá. Prvým sitom je pravda. Preskúmal si, či všetko, čo mi chceš povedať, je naozaj pravda?“ „Nie, len som to počul a...“ „Tak teda si to zaiste preosial cez druhé sito, ktorým je dobro. Je to, čo mi chceš povedať, keď už nemôžeš dokázať, že je to pravda, je to aspoň dobré?“ Ten druhý váhavo odpovedal: „Vôbec nie, práve naopak...“ „Aha!“ prerušil ho Sokrates. „Tak použijeme ešte tretie sito – je to potrebné? Pozrime sa, či to, čo mi chceš povedať a čo ťa tak rozrušilo, je potrebné!“ „Potrebné to veru nie je...“ „Teda,“ usmial sa mudrc, „keď to nie je ani pravdivé, ani dobré, ani potrebné, radšej na to zabudni a nezaťažuj tým ani seba, ani mňa!“ ADE Zakončíme modlitbou, ktorá sa pripisuje sv. T. Akvinskému: „Bože, daj mi pokojnú myseľ, aby som prijal veci, ktoré zmeniť nemôžem. Daj mi silu, aby som zmenil veci, ktoré zmeniť môžem. A daj mi múdrosť, aby som rozlíšil jedno od druhého.“ Amen.